

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “2” вересня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія освіти
Освітня програма	«Освітні, педагогічні науки»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Філософія освіти» є складовою програми підготовки магістрантів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.</p> <p>Курс дає можливість глибше сягнути в дискусійні питання, що стосуються освітньої діяльності та феномену освіти загалом, проблем, з якими зіштовхується сучасна вища школа, а також можливих шляхів вирішення проблем та оптимізації системи вітчизняної освіти. Курсом передбачено розгляд різних аспектів розуміння освітньої діяльності. Важливою є орієнтація на формування у здобувачів магістерського рівня освіти культури наукового мислення, високої академічної культури. Вагоме місце при вивченні курсу займає формування комунікативних навичок, навичок писати філософські тексти, аргументувати власну філософську позицію.</p>	
Мета та цілі курсу	
<p>Мета: формування комплексної системи знань з філософії освіти.</p> <p>Завдання: у результаті вивчення дисципліни магістранти повинні знати: основні методи вивчення філософії освіти; філософські характеристики сфери освіти, її онтологічні і соціальні основи; аксіологічну природу філософії освіти; питання модернізації та реформування сучасної освіти; вміти: оперувати основними категоріями філософії освіти; володіти навичками дискусії і полеміки, а також аналітичного мислення, що дозволяють магістранту брати участь в обговоренні питань, пов'язаних з філософією освіти.</p>	
Компетентності	
<p>ІК Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.</p> <p>СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.</p> <p>СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.</p> <p>СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у</p>	

мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

Вивчення «Філософія освіти» забезпечує такі **програмні результати навчання**:

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	011 Освітні, педагогічні науки	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Ваг а оці нок за сем . зан ят.	Термін виконання
<p>Тема 1. Філософія освіти: системно-організаційний і онто-гносеологічний підходи.</p> <p>1. Системне осмислення теорії і практики освітнього процесу.</p> <p>2. Концептуальний синтез аспектів філософського осмислення освітнього простору: онтологічного (дослідження сутності та змісту освітнього процесу в контексті соціального буття), гносеологічного (аналіз теоретичного</p>	Лекція, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота	1-15	Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування, опрацювання рекомендованої літератури. 4 год. (2 год. лекцій, 2 год. сем.)	5	Вересень 2021 р. (згідно з електронним розкладом)

<p>відображення системи освіти), аксіологічного (визначення головних цінностей системи освіти), праксеологічного (шляху перетворення і оптимізації освітньої системи).</p> <p>3. Рефлексивність освіти та її можливості у міждисциплінарній взаємодії.</p>					
<p>Тема 2. Міждисциплінарний аналіз філософії освіти.</p> <p>1. Комплексний підхід у філософському пізнанні освіти.</p> <p>2. Евристична цінність освіти.</p> <p>3. Знання як ресурс розвитку та інструмент досягнення соціально значущих цінностей людини і суспільства.</p> <p>4. Багатоаспектність підходів до освіти. Роль і значення філософії у вивченні питань освіти.</p>	<p>Лекція, групова робота, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p>Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування, опрацювання рекомендованої літератури. 4 год. (2 год. лекцій, 2 год. сем.)</p>	<p>5</p>	<p>Вересень 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Тема 3. Методологічна функція філософії як умова дослідження теорії і практики сучасної освіти.</p> <p>1. Особливості методологічної функції філософії для теорії і практики освітнього процесу в умовах гострої кризи сучасної системи освіти.</p> <p>2. Зміна ціннісних установок.</p> <p>3. Філософська рефлексія освітніх новацій.</p>	<p>Лекція, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p>Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування, опрацювання рекомендованої літератури. 8 год. (4 год. лекцій, 4 год. сем.)</p>	<p>5</p>	<p>Жовтень 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Тема 4. Аксіологічні та праксеологічні проблеми сучасної вітчизняної освіти</p> <p>1. Аналіз аксіологічних аспектів філософії освіти.</p> <p>2. Обґрунтування</p>	<p>Лекція, групова робота, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p>Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування,</p>	<p>5</p>	

<p>пріоритетних цінностей і цільових орієнтирів освітньої діяльності.</p> <p>3. Дослідження ціннісної інверсії: розрив традиції, руйнуванні ціннісної ієрархії.</p> <p>4. Абсолютні цінності та «культурна периферія».</p> <p>5. Важливість праксеологічного підходу при виробленні стратегії, тактики, політики розвитку сучасної освіти.</p>			<p>опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>4 год. (2 год. лекцій, 2 год. сем.)</p>		<p>Листопад 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Тема 5. Філософське осмислення питань ефективності та оптимізації освіти</p> <p>1. Шляхи оптимізації сучасної освіти.</p> <p>2. Стратегічні цілі вітчизняної освітньої політики.</p> <p>3. Ідея відповідності оптимальної фінансової політики. Обґрунтування положення про обов'язкове підняття соціально-економічного статусу педагога.</p> <p>4. Критична оцінка дій ліберальних реформаторів.</p> <p>5. Шлях максимально-прискореної інтеграції в європейський та світовий освітній простір.</p>	<p>Лекція, групова робота, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p>Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування, опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>4 год. (2 год. лекцій, 2 год. сем.)</p>	<p>5</p>	<p>Листопад 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>
<p>Тема 6. Статистичний аналіз проблем сучасної вищої школи</p> <p>1. Найважливіші тенденції у динаміці викладацького складу. Основні тенденції зайнятості у сфері освіти.</p> <p>2. Студентство як соціальна група.</p> <p>3. Соціальні ризики сучасної освіти.</p> <p>4. Освіта в контексті глобальних проблем</p>	<p>Лекція, групова робота, семінарське заняття, самостійна робота</p>	<p>1-15</p>	<p>Групове обговорення, індивідуальне науково-дослідне завдання за темою дисертації, тестування, опрацювання рекомендованої літератури.</p> <p>6 год. (2 год. лекцій, 4 год. сем.)</p>	<p>5</p>	<p>Листопад 2021 р. (згідно з електронним розкладом)</p>

людства. Економічний, культурний, політичний, технологічний аспекти глобалізації освіти. Негативні наслідки глобалізації освіти. 5. Найважливіші тенденції реформування освіти. Ключові фактори процесу реформування.					
4. Система оцінювання курсу					
Накопичування балів під час вивчення дисципліни					
Види навчальної роботи			Максимальна кількість балів		
Лекції					
Семінарські заняття			40		
Підсумкова контрольна робота			30		
Індивідуальне завдання			20		
Творче завдання			10		
<u>Підсумок</u>			100		
5. Ресурсне забезпечення					
Матеріально-технічне забезпечення			Мультимедіа, комп'ютери та інше		
Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В. П. Освіта України в контексті суспільних проблем та суперечностей / Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992–2002: Зб. наук. праць до 10-річчя АПН України / АПН України. – Ч. 2. – Харків: “ОВС”, 2002. – С. 3-16. 2. Американська філософія освіти очима українських дослідників // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 22. 12. 2005. – Полтава, 2005. – 281 с. 3. Базалук Олег Олександрович, Юхименко Н. Ф. Філософія освіти [Текст] [Текст]: навчально-методичний посібник. – К.: Кондор, 2011. 164 с. 4. Бичко А. Національні аспекти філософської освіти в Україні // Філософія освіти. – 2005. – № 1. – С. 210-229. 5. Бойченко М. Цінності як категорія філософської освіти (соціально-філософський та філософсько-антропологічний ракурси) / М. Бойченко // Філософія освіти. – № 1-2 (8). – 2009. – С. 99-107. 6. Ващенко Г. Виховний ідеал // Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / Упоряд. О.О.Любар; За ред. В.Г. Кременя. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. – 766 с. – (Вища освіта ХХІ століття). – С. 489–494. 7. Кант И. О педагогике // Трактаты и письма. – М., 1980. – С. 445-504. 8. Клепко С. Ф. Філософія освіти в Європейському контексті. / С. Ф. Клепко – Полтава: ПОІППО, 2006. – 338 с. 9. Кремень В.Г. Якісна освіта як вимога ХХІ століття. <i>Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти.</i> – 2007. – Вип. 15-16 (19-20). – С. 3-1(оновить літературу) 10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: http:// www. 					

zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.

11. Філософія, логіка, філософія освіти. Кредитно-модульний курс [Текст] [Текст] : навч. посібник / за ред. Додонова Р. О., Мозгового Л. І. К. : ЦУЛ, 2014. 512 с.
12. Шевченко В. Філософія освіти: проблеми самовизначення / В. Шевченко // Філософія освіти. 2005. № 1. С. 18-28.
13. Ярошенко А. О. Ціннісний дискурс освіти: *Монографія*. К., 2004. 156 с.

Власні праці

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка 57, ауд.503. тел. (0342) 596015. kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Дойчик Максим Вікторович
Контактна інформація викладача	maksym.doichuk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату .
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття. відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf) Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://d-learn.pnu.edu.ua
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну визначаються п. 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://d-learn.pnu.edu.ua
Невідповідна поведінка під час заняття	Виконання завдань пізніше встановленого терміну визначаються п. 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання

	<p>успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p>Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://d-learn.pnu.edu.ua</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf»</p>
Неформальна освіта	<p>Перезарахування результатів передбачене згідно «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>

Викладач

Доктор філософських наук, завідувач кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Максим Дойчик